

GŁOS WĄBRZEŃSKI

Przedpłata: w ahead. miesięcznym 1.30 zł od-
powiednie pocztowo. W przedpłacie nieopłaconych, przy wstę-
pieniu prenumeratorem, obowiązuje prawo, przesyłania ko-
municacji, otrzymanej do nas przez pocztę posztami-
stowymi (pocztą gwarancyjną), lub swobodnie przy obop-
nym. Za brak opłaty, redakcja nie odpowiada.

Ogłoszenia: Za ogłosz. pobiera się od wrocza
mm. (7 mm.) 10 gr. za każdy wro-
cz. 3-tem. w wiadomościach pocztowych 50 gr. za każdy
wroc. 50 gr. Rabatu udziela się przy opłaceniu ogło-
szenia. „Głos Wąbrzeński” wychodzi trzy razy tygod-
niowo w poniedziałek, środę i piątek. Strzyżyna pocztowa
23. Redakcja i administracja w Wąbrzeźnie 8
Telefon 60. Konto czekowe P. K. O. Poznań 204.252.

Sroda Szymona z Lipn.
Czwartek incenego z Parli
Piątek Czesława, Hierom.

Dzisiaj wschód słońca o godz. 4.0 zach. 8.10
Jutro „ 4.1 „ 8.9
Dzisiaj księżyc „ 4.56 „ 9.34

Nr. 84

Wąbrzeźno, czwartek 19 lipca 1928 r.

Rok VIII

„Wolność, równość i braterstwo“

W dniu święta narodowego Francji.

Francja obchodziła uroczyste święto na-
rodowe.

Dnia 14 lipca 1789 roku padła Bastylja w
Paryżu, a z nią to, co w narodzie francuskim
stało się symbolem niewoli i ucisku.

Revolucja francuska, przygotowana w duszy
narodu okresem „oświecenia“, odrzucając krępu-
jące ją formy zewnętrzne otworzyła szeroko drzwi
twórczym siłom narodu.

Jak przy każdym wielkim przewrocie spo-
łecznym i w rewolucji francuskiej zaznaczyły się
prądy gwałtowne, grożące fanatyzmem swoim i
jednostronnością wypaczeniem głoszonych przez
nią idei i skierowaniem sił narodu w fałszywe
łożysko.

Jednakże konstruktywny, logiczny i twórczy
duch narodu francuskiego ujął wkrótce wyzwo-
lone siły w karby żelazne i poprowadził ku roz-
winięciu i rozkwitowi państwowej potęgi Francji.

Czynnikiem, który główną w procesie tym
odegrał rolę, był instykt patriotyczny szerokich
mas, była wielka i święta miłość Ojczyzny, prze-
nikająca wszystkich, począwszy od przywódców,
a skończywszy na bosym i obdartym żołnierzu
rewolucji.

Ten instykt, odczuły trafnie i zrozumiany
przez Bonapartego, wraz z niezachwianym nigdy
poczuciem rzeczywistego umysłu francuskiego,
poprowadził Francję ku szczytom zwycięstwa i
prowadzenia. Jemu też zawdzięcza naród francu-
ski, że rewolucja nie wyrodziła się w anarchię
i nie pograżyła go w otchłań nieszczęścia.

I tem różni się rewolucja francuska wybitnie
od rewolucji, którei dzisiaj wstrząśnięta zosta-
ła Europa. Dominuje w nich, jak n. p. w Rosji
sowieckiej momenty rozkładowe, jad trujący a-
narchji, sączony przez niewidzialne ręce, a to
wszystko osłabić musi siły narodu. Tam, gdzie
paraliż ducha narodowego dokonał się ostatecznie
widzimy systematyczne niszczenie soków żywo-
tych społeczeństwa, widzimy ataki podziemne,
nie przynoszące niczego prócz nieszczęścia.

Jeżeli więc Francja z dumą obchodzi dzień
14 lipca, to duma ta opierać się może przede-
wszystkiem na przeświadczeniu, że dzień ów nie
był pierwszym dniem rozkładu, ale że przeci-
wnie, z popiołów rewolucji francuskiej odrodził
się jak feniks geniusz narodu francuskiego, który
rewolucję zwyciężył, dając tem samem dowód
niespożytej siły.

I właśnie moment głębokiego, prawdziwego
poczucia narodowego, który znajdujemy we Fran-
cji, jest tą nicią, łączącą nas Polaków najsilniej
i najserdeczniej z tym krajem. Nasze dzieje
przez ostatnie półtora wieku były jedną długą i
smutną walką, który właśnie idea narodowa była
symbolem i jedyną kotwicą ratunku. Ona
wyniosła nas ostatecznie z nieszczęścia, ona to
sprawiła, iż ostaliśmy się i dzisiaj mówimy całej
mu światu: Jesteśmy!

A na to powiedzenie, którego ze zdumie-
niem słuchały ludy świata, niezupełnie nam do-
wierzając, pierwsza odpowiedziała nam Francja.
i nie tylko, że odpowiedziała, ale podała nam
dłoń, pomagając nam dźwignąć się z wiekowej
niewoli. Ona to stała się naszą wytrwałą so-
juszniczką, broniąc nas na terenie międzynarod-
wym i popierając nasze słuszne żądania.

Jako, że nam wszystko zabrano, o wszystko
musieliśmy się upominać. Że to była naszym
słusznym prawem, że tem właśnie tłumaczyła się

uwaga naszych żądań, że pragnęliśmy i pragniemy
tylko tego, co nam się słusznie należy, — to
zrozumiała i uwzględniła tylko Francja.

Dlatego też uroczyste święto narodowe Fran-
cji budzi w nas zawsze głęboką sympatię i ser-
deczne uczucia wobec sprzymierzonego z nami
kraju.

Tak, jak dawniej, tak i dzisiaj niesie Fran-
cja wysoko sztandar polityki narodowej. W jej
polityce w polityce obecnego premiera francuskie-
go Poincaré'go który stworzył z Francji pierwszą
dzisiaj potęgę finansową w Europie, nowoczesna
idea narodowa znajduje swój najdoskonalszy wy-

raz. Na jej istnieniu opiera się polityka tej ja-
sności i uczciwość w przeciwstawieniu do tak sil-
nych obecnie, mętnych prądów podziemnych, ma-
jących na oku sobie tylko tylko wiadome, z do-
brem państwa i narodu nic wspólnego nie ma-
jące cele.

Dlatego polityka francuska spotyka się z
dążeniami narodu polskiego nie tylko na arenie
polityki międzynarodowej i we wspólnych intere-
sach obu krajów, ale jednoczy się z nimi także
w najgłębszej ich istocie. I dlatego też święto
narodowe Francji jest także i świętem w Polsce.
L. Ł.

Francja przyjęła pakt Kelloga.

Odpowiedź rządu francuskiego na notę Kel-
loga została doręczona ambasadorowi amerykań-
skiemu w Paryżu Herrickowi. W poniedziałek
nastąpiło opublikowanie, noty jednocześnie w Pa-
ryżu i Waszyngtonie. Nota francuska, przyjmuj-
ąc zasadniczo bez zmian tekst paktu przeciw-

wojennego w piśmie oddzielnem, dołączonem do
noty, podaje cały szereg zastrzeżeń, gwarantują-
cych swobodę działania Francji, jeżeli zechce
przeprowadzić samoobronę swego kraju lub po-
spieszyć z pomocą sojusznikom lub wreszcie do-
trzymać zobowiązań wobec Ligi Narodów.

Zakończenie rokowań polsko-litewskich.

Warszawa 17. 7. 28. W niedzielę o godz.
22. odbyło się ostatnie posiedzenie polsko-litew-
skiej komisji ekonomicznej i tranzytowo-komun-
kacyjnej, na którym przyjęto protokoły końcowe.
Rozprawy nie doprowadziły do żadnego pozyty-
wnego rezultatu, Litwini bowiem przy każdej

sprawie wysuwali kwestje terytorjalne i cały ruch
komunikacyjny chcieli skierować przez Łotwę
i Prusy Wschodnie, a w sprawach ekonomicznych
odmawiali propozycji najwyższego uprzywile-
jowania.

Kto ma zostać wojewodą pomorskim.

Warszawa. Jak się dowiadujemy, sprawa
nominacji starosty pińczowskiego, Lamota na
stanowisko wojewody pomorskiego nastąpi w
przyszłym tygodniu bez zwołania Rady Minist-
rów systemem uproszczonym przez zebrania

podpisze poszczególnych ministrów. Również w
przyszłym tygodniu nastąpi nominacja majora
Rutkowskiego na stanowisko naczelnika wydziału
społeczno - politycznego M. S. W.

Nie znaleziono ani Amundsena ani grupy Alessandriego.

Tragiczne sceny o głodzie wśród atakujących białych niedzwiedzi.

Wiadomość, jakoby Amundsen został odna-
leziony i wyratowany, jest nieprawdziwa. W
norweskich kołach urzędowych przez cały dzień
wczorajszy i noc starano się uzyskać potwier-
dzenie wiadomości, jakoby łamacz lodów „Ma-
gin“ na południowy zachód od Ziemi Karola od-
nalazł Amundsena i dwóch jego towarzyszy z
samolotu „Latham“. Tymczasem tak rząd norwe-
ski jak sowieckie i włoskie poselstwa nie otrzy-
mały znikąd potwierdzenia tej wiadomości. Nawet
wiadomości jakoby grupa Alessandriego była
wyratowana lub chociażby znaleziona, nie
potwierdzają się. Dotychczas nie znaleziono
ani grupy Alessandriego ani grupy Amundsena.

Tragiczne sceny

Rzym 17. 7. 28. „Trybuna“ publikuje serje
sensacyjnych depezy swego specjalnego sprawo-
zdawcy, znajdującego się na pokładzie statku
„Citta di Milano“ o wyratowaniu kapitana wojsk
alpejskich, Sory, oraz holenderskiego uczonego
van Dongen. Kpt. Sora stwierdza, że maszerując

w kierunku na przylądek Brunn nie otrzymał ni-
gdy wiadomości, rzuconej przez Larsena o zne-
alezieniu już grupy Nobilego i wyratowaniu jej, wo-
bec tego koniecznie usiłował dotrzeć do wyspy
Foyn. Tymczasem żywność się skończyła. Psy
zaprzężone do sań rzuciły się na siebie i zaczęły
się wzajemnie pożerać. Zabito dwa psy i rzu-
cono innym psom na pożarcie. Oddział prze-
bywał codziennie przeciętnie 5 km. Ekspedycja
była napadana przez białe niedzwiedzie. W
końcu kpt. Sora i van Dongen sami musieli
zabić dwa psy i zjeść je, aby się utrzymać przy
życiu. W najgorszej chwili udało się nareszcie
finlandzkiemu majorowi, Sarko, wylądować i wy-
ratować Soro i van Dongena.

Krasin wraca

Sowiecki łamacz lodów „Krasin“ zaniechał
dalszego poszukiwania grupy Alessandriego.
Parowiec znajduje się w powrotnej drodze w o-
kolicy wyspy Block, gdzie poszukuje zwłoki
Malmgrema.

Sprawa Jakubowskiego będzie wznowiona

B. minister saski dr. Buenger, który na za-
prośzenie rządu Meklenburg Strelitz przeprowa-
dził danię aktów w sprawie Jakubowskiego
wydał obecnie orzeczenie. W orzeczeniu tem dr.
Buenger stwierdza, że narazie niema podstaw do
obalenia wyroku sądu przysięgłych, jednakowoż

dla wyjaśnienia kwestji współdziałania innych osób
w zbrodni zamordowania małoletniego Ewalda
Nogensa wskazanem jest wszczęcie śledztwa
wstępnego. Do przeprowadzenia tego śledztwa
wydelegowany ma być wyższy urzędnik berli-
ńskiej policji kryminalnej.

Katastrofa kolejowa w Bawarii.

Monachjum. Pociąg osobowy pędzący w
kierunku Norymbergji, w ubiegłą niedzielę wie-
czorem krótko po opuszczeniu tutejszego głów-
nego dworca najechał na pociąg sezonowy, spie-
szący w tym samym kierunku. Skutki najecha-
nia były straszne. Kilka wagonów zostało roz-

bitych, jak stwierdzono, 9 pasażerów, 6 mężczyzn
i 3 kobiety, znalazło śmierć na miejscu, 1 osoba
zmarła w drodze do szpitala. 13 osób, w tem 5
kobiet doznało cięższych pokaleczeń. Ruch ko-
lejowy został aż do oczyszczenia toru wstrzymany.

Zamach w jugosłowiańskim ministerstwie Spraw Wewnętrznych.

Wiedeń. Według doniesień dzienników z Białogrodu, zjawił się w piątek przed południem w jugosłowiańskim ministerstwie spraw wewnętrznych u szefa sekcji Lasica, kierownika policji politycznej w Macedonji, pewien mężczyzna, który natychmiast wyciągnął rewolwer i strzelił kilka razy do Lasica. Lasic padł ciężko ranny na podłogę. Sprawca zamachu zastrzelił się. Szef sekcji Lasic został przewieziony do szpitala.

Przy zwłokach zamachowca nie znaleziono żadnych dokumentów, któreby mogły stwierdzić jego tożsamość. Jednakże nie wątpi się, że idzie tu o zamach polityczny ze strony Macedończyków, ponieważ Lasic podczas swego urzędowania był znany ze swego wrociego usposobienia, zwróconego przeciwko organizacjom macedońskim.

„Za usmirenje polskawa miatieża“

Właściciel tego medalu chciał pobierać pensję polskich weteranów.

Do jednego z wydziałów M. S. Wojsk. zjawił się pewnego poranku siwy, czerstwy staruszek.

„Bo to, proszę pana“ — tłumaczy woźnemu — „inni otrzymują pensję, noszą mundury i gwiazdki oficerskie — a ja nic. A ja przecież też walczyłem w 63 roku“.

W kancelarii odnośnego wydziału staruszek zwraca się do jednego z oficerów.

— Właśnie proszę pana oficera... — zaczyna... i tłumaczy swoją prośbę.

Jest weteranem z 63 roku. Należy się mu pensja, jaką otrzymują inni. On dotychczas się nie zgłaszał.

— Dlaczego tak późno? — dziwi się oficer Lista weteranów 63go r. już dawno zamknięta. Zresztą potrzebne są odnośne papiery, poświadczenia osób wiarygodnych. Staruszek się obruszył:

— A jakże! Naturalnie, że mam. I papiery mam i medal.

Obecni w kancelarii zwrócili ku mówiącemu głowy. Oficer spojrział bystro na „weterana“ i ostrym, urzędowym tonem rzucił:

Jaki medal?

„Za usmirenje polskawa miatieża“...

— Czyż pan nie rozumie, że żądanie jego jest albo idjotycznym, albo bezczelnym? Przecież pan walczył przeciw Polakom. I nie tylko walczył ale w walce nawet wyróżnił się, gdyż otrzymał pan medal — tłumaczył ktoś staruszkowi.

— Jakżeś to tak? — oburzył się staruszek. — Przecież sam cesarz... Rosja płaciła, a Polska nie chce?

Wyproszono go z kancelarii. Na korytarzu słychać było jeszcze czas pewien jego głos żałujący się na polskie porządki.

Krótkie wiadomości

W dniu 24 bm. wyjeżdża z Chicago do Polski wielka wycieczka Polskiego Związku Narodowego w Ameryce dla odwiedzenia ziemi ojców i złożenia hołdu Ojczyźnie w 10-tą rocznicę niepodległości kraju.

Na 12 sierpnia zwołany został do Wilna zjazd legionistów oraz zjazd organizacji strzeleckich. Na zjeździe tym według otrzymanej informacji p. marsz. Piłsudski wygłosił ma wielką mowę polityczną, nie wykluczonym jest, że w mowie tej p. marsz. Piłsudski sformułuje swój program reformy konstytucji i przebudowy ustroju państwowego.

Straszna katastrofa wydarzyła się tymi dniami w Taszkencie. Z niewyjaśnionych dotychczas powodów wyleciał w powietrze spichlerz, napełniony zbożem. Prawdopodobnie chodzi tutaj o akt sabotażu. Straty mają być bardzo wielkie, według prywatnych informacji w czasie katastrofy poniosło śmierć 8 osób.

W Reggio di Calabria miała miejsce strasna zbrodnia, której ofiarą padły cztery osoby. Mianowicie pewien wieśniak zachorował na manję obłądki religijnej. Wmawiając sobie, że

jest zaczarowany i musi zwalczać złego ducha, zabił w szale swoją żonę, siostrę i teściów. Zwłoki znaleziono z odciętymi siekierą głowami w kałuży krwi. Mordercę oddano do szpitala dla obłąkanych.

Wedle doniesień z Limy, można liczyć z wybuchem wojny między Boliwią a Paragwajem. Przedmiotem sporu pomiędzy temi krajami jest terytorjum Chacao. Zatarg znajdował się już na drodze do likwidacji, ale obecnie ponownie się zaostrzył. Boliwia koncentruje już wojska na granicy Paragwaju.

W Weimarze odbędzie się dn. 22 bm. proces przeciwko pisarzowi Ernestowi Mannowi. Mann jest autorem książki p. t. „Die Ueberwindung des Christentums durch den aristokratischen Gedanken“ („Zwyciężenie chrześcijaństwa przez myśl arystokratyczną“), w której zohydza w niesłychany sposób Chrystusa Pana.

Prokurator wytoczył proces za bluźnierstwo z nieważenie religii chrześcijańskiej.

Litwa zaproponowała Polsce pakt nieagracji w którym proponuje, aby Polska uważała za sporną kwestję posiadania Wilna i wielkiego szmatu ziemi wileńskiej i grodzieńskiej. Następnie projekt litewski proponuje utworzenie wzdłuż linii administracyjnej polsko-litewskiej szerokiej

na 60 km. strefy zdemilitaryzowanej, w której byłoby wzbudzone utrzymywanie jakiejkolwiek siły zbrojnej, budowa obwarowań i utrzymywanie składów broni i amunicji i t. d. Projekt ten rząd polski w nocy swej z dnia 9-go bm. odrzucił podkreślając, że projekt ten nie odpowiada uchwałąm powziętym przez Radę Ligi Narodów w dn. 10. 12. 1927 i że z drugiej strony projekt ten usiłuje poddać pod dyskusję nienaruszalność terytorjów polskiego, dyskusję, w którą strona polska nigdy wdawać się nie może.

P. Michał Drzymała zamieszcza w „Kurjerze Warszawskim“ podziękowanie dla społeczeństwa polskiego za to, że od kwietnia siedzi na własnym 60-morgowym gospodarstwie w Grabównie, w powiecie wyrzyskim. Podziękowanie Drzymały skierowane jest przede wszystkim po adresem Józefa Weyssenhoffa, o którym Drzymała powiada, że bez jego wielkodusznej pobudki nie byłoby w zapomieniu i będzie musiał dni dokonać.

Jak się dowiadujemy rząd sowiecki ma ustanowić placówkę konsularną w Gdyni. Przy konsulacie czynną ma być ekspozytura przedstawicieli sowieckich w Polsce.

Numer przemysłowo-handlowy „Głosu Wąbrzeskiego“.

Z okazji uroczystości poświęcenia strzelnicy Bractwa Strzeleckiego.

W przyszłą niedzielę t. j. 22 bm. wyjdzie specjalnie powiększony numer Głosu Wąbrzeskiego z obszernym opisem życia przemysłowo-handlowego naszego miasta. — Ze względu na to, że numer ten będzie okazowym wobec licznie przybyłych do Wąbrzeźna gości, postaramy się dać mu całokształt obrazu naszego miasta i jego życia gospodarczego. — Już dziś do tego nadzwyczajnego numeru, w którym opiszemy również historię Bractwa Strzeleckiego i innych poważniejszych organizacji, jako też gospodarczy rozwój poszczególnych placówek kupieckich i przemysłowych, — przyjmujemy ogłoszenia.

Wyjątkowa okazja.

Każdy dający zamówienie ogłoszeniowe będzie miał prawo do żądania w dziale redakcyjnym specjalnej wzmianki o historii powstania rozwoju jego przedsiębiorstwa. —

Przedstawiciel naszej Redakcji w tym celu odwiedzi poszczególne placówki gospodarcze, celem zrobienia wywiadu. Prosimy telefonicznie zgłaszać się do Redakcji przysłanie przedstawiciela. —

Cały ten numer rozrzucony będzie w zwiększonym nakładzie po powiecie i bliższej okolicy.

Kto jeszcze dotąd nie zamówił anonsu w „Głosie Wąbrzeskim“, który wyjdzie w zwiększonym nakładzie i objętości na niedzielę, ten niech się pospieszy, albowiem inseraty, przyjmujemy tylko do czwartku wieczora. —

ŻEBRAK NA TRONIE.

POWIEŚĆ PODŁUG KRONIK ANGIELSKICH.

Opowiedział Steian Kowalski.

(Ciąg dalszy).

XXV.

Do Londynu.

Kara Maylesa ukończyła się wreszcie. Po wypuszczeniu na wolność pozwolono mu zabrać miecz i osły i jechać dokąd chce, byle nie wracał do zamku Gondon. Pobyt tamże został mu wzbudzony. Obaj tedy z królem wsiadli na osły i ruszyli w drogę.

Co teraz czynić? Dokąd się udać? Nagle Maylesowi przyszedł na myśl ów zacny nowy król, który tak gorąco staje w obronie pokrzywdzonych. Lecz czyż takich biedaków jak oni zechce dopuścić przed swe oblicze? Przypomniał jednak sobie Mayles dawnego przyjaciela jego ojca, Marlota, który był głównym koniuszym dworskim.

— Ten Marlot jest dobrym człowiekiem i może nam wiele pomódz — kończył swoje myśli Mayles.

Chciał jednak wiedzieć, gdzie jego towarzysz zamysła się udać i spytał Edwarda, dokąd chce jechać.

— Rzecz prosta, że do Londynu — odpowiedział chłopiec.

Jechano więc w kierunku Londynu i o dziesiątej wieczorem dnia 19. lutego wjechali na most londyński. Dzień ów był właśnie dniem koronacji Toma. Na ulicach odświętnie przybranych zaczęto już zabawy i ucztowania. Mayles wraz z królem wjechali w sam środek zebranego tłumu. Z początku jechali tuż obok siebie, ale jednak zebranego tłumu ludzi, w chwil kilka rozdzielili ich zupełnie.

XXVI.

Pierwsze czyny Toma.

Mówiliśmy powyżej o smutnych przygodach prawdziwego króla, biednego Edwarda, który jeden lekko-

myślny krok w życiu przeplacił przejściem przez osły i ciernie i jak wraz z towarzyszem Maylesem znosił wszystko.

W tym samym czasie inny, mały żebrak z Aufal Corty, Tom Kanty, zaczynał powoli oswajać się z trybem życia królewskiego, który zaczął mu się podobać.

Tom polubił już różne obrzędy królewskie. Lubił, gdy panowie i magnaci kłaniali się mu, lubił, gdy go w wieczór rozbierano, a rano ubierano, lubił też zasiadać na wspaniałym tronie. Trzeba przyznać jednak, że Tom zawsze bronił upośledzonych i maluczkich. Ostrej jego mowy i śmiałych zapatrywań lękali się lordowe.

Pierwszych dni i nocy Tom wciąż powracał myślą do Edwarda i nie rozumiał, co się stało z nim. Myślał też o swojej rodzinie, lecz z wolna wszystko zniknęło z jego pamięci. Nawet zaprzestał mówić o tem wobec lordów.

Dnia 19. lutego o północy Tom Kanty usypiał najspokojniej na królewskim złotogłowie, on najszczęśliwszy z ludzi, którego jutro ukoronują na króla takiego potężnego państwa. O teje samej godzinie biedny i prawdziwy król Anglii wynędzniały, głodny i wycieńczony zgubił na moście ostatniego towarzysza. Dostawszy się w tłum ludzi, siedł z nimi i znalazł się przed opactwem Westminsterem, gdzie robotnicy kończyli przygotowania do jutrzejszej koronacji.

XXVII.

Pochód królewski.

Niezwykłe ożywienie panowało nazajutrz z rana na ulicach Londynu. Ludność w oczekiwaniu króla tłumnie wyległa na ulicę.

Poczynając od zamku królewskiego, aż do wieży Towru, królewicz płynął w łodzi pięknie przybranej, a stąd wierzchem udano się przez całe miasto do opactwa w Westminsterze.

Po obu stronach szła straż królewska od stóp do głów zakuta w zbroję; za nią dążyli magnaci wraz ze swymi lennikami, dalej wodzowie w prze-

pięknym strojach, mając wspaniałe krzyże na pierśiach.

— Jakże to miło być królem, ulubieńcem narodu — mówił sobie Tom.

Kłaniając się na wszystkie strony, co chwila musiał przemawiać do ludu, który w coraz większy wpadał zachwyty.

Na wszystkich ulicach, z każdego prawie okna, powiewały flagi i bogate dywany, któremi przybrano domy.

Król jadąc, rzucał pieniądze pomiędzy ludzi. Wtem ujrzał znekane oblicze kobiety, która nie spuszczała zeń swych oczów. Tom poznał w niej swoją matkę. Instynktownie wyciągnął ręce przed siebie, wołając, co sił starczyło:

— Matka, moja ukochana matka!

Zdziwieni ludzie skierowali oczy w tę stronę, gdzie patrzył Tom. W jednej chwili zapanował ścis.

Wokoło szeptało:

— Królewicz miał widzenie. Pokazała mu się zmarła królowa-matka.

Hartford zbliżywszy się do Toma, zapanowanego w matkę, rzekł z cicha:

— Nie czas teraz na marzenia. Czyż to widzenie rozdrażniło Waszą Królewską Mość?

— Niestety mój drogi — odparł Tom — to nie było widzenie, lecz rzeczywistość. Widziałem nie królową, ale biedną kobietę, która mnie urodziła i wychowała w żebractwie i izdebce.

— Boże zmiłuj się — zawołał lord Hartford — widocznie on powtórnie zwaryował!

Pochód tymczasem podążał dalej.

Tom musiał wypełniać dane mu zlecenia; śmiał się i kiwał głową, rzucając wkoło podarki, w duchu jednak nie było mu tak wesoło.

Rozentuzjazmowany tłum wołał:

— Niech żyje Edward, król Anglii!

(Ciąg dalszy nastąpi).

Zbliża

się okres ciężkiej pracy — żniwa. Wszystko co żyje w chacie pracuje. Plon całorocznych zbiorów, podstawa życia, chleba codziennego zbiera rolnik na swój i bliźnich posiłek.

W okresie tym — prawdą jest — mniej się czyta. Brak czasu! Jednak każdy rozsądny obywatel nigdy nie traci łączności ze światem i nie pozbawia się gazety, która jest jego doradcą i przyjacielem. Dlatego też wszyscy, którzy zaabonowali sobie „Głos Wąbrzeski“ tylko na miesiąc niechaj co rychło odnowią abonament i zapiszą sobie „Głos Wąbrzeski“ na sierpień i wrzesień odradu.

Jednak nie należy ustawać w agitacji za jednaniem nowych czytelników. Pismo potrzebuje zawsze Waszej czynnej pomocy, potrzebuje jej dlatego aby mogło zawsze i silnie bronić interesów swych czytelników.

Prosimy Was, drodzy Czytelnicy, abyście nie zaniedbali żadnej sposobności agitowania za „Głosem Wąbrzeskim. Robić to można zawsze i wszędzie, po drodze do kościoła, przed kościołem przy pogawędce, na targu, słowem przy każdej okoliczności.

Wiadomości potoczne

Wąbrzeźno, dnia 18 lipca 1928 r.

— **Czy pierścionek?** O ile komu zginął złoty pierścionek, niech zgłosi się po odbiór na Posterunku Policji Państwowej w Wąbrzeźnie.

— **Ostrożnie przy kąpieniu.** Rok rocznie traci życie wiele młodych ludzi, przez kąpanie. Kąpanie nie jest złą rzeczą, lecz kąpać się trzeba z pewnym umiarkowaniem. W ostatnich dniach, kiedy notuje się w całej Polsce wielkie upały, wtedy najwięcej budzi się kąpanie. Niema też dnia by nie nadchodziły z różnych stron Polski o utonięciach. Tak naprzykład w Warszawie utopiło się ostatnio 8 osób, w Poznaniu 6 osób, w Grudziądzu 2 osoby i t.d.

Ostrożnie zatem przy kąpieniu; nie należy wchodzić do wody, o ile się jest mocno spocynym nie chodzić na głębie. O ile kto ma słabe serce niech nie wchodzi do zbyt zimnej wody, oraz unika przemęczenia.

— **Używanie wody w porze letniej.** Sprawa wody surowej, czy gotowanej, studziennej, czy filtrowanej, wysuwa się zwykle na pierwszy plan w porze letniej, w okresie panujących biegunk i chorób zakaźnych przewodu pokarmowego. Latem należy się mieć najbardziej na ostrożności pod względem wyboru wody. W porze szerzenia się chorób zakaźnych przewodu pokarmowego, zarazki często znajdują się w wodzie, zwłaszcza po wsiach przy źle zbudowanych miejscach ustępowych, nie możemy mieć nigdy pewności, iż woda jest wolna od zarazków. Jedyną gwarancją pod tym względem daje nam woda filtrowana. Tam, gdzie niema wody filtrowanej, należy do picia używać wody przegotowanej. Przechowywać ją jednak należy w zamkniętym naczyniu. Sprawa wody w porze letniej ma specjalne znaczenie, ze względu na dużą ilość surowych owoców, które z innych względów, chętnie dzieciom zalecamy. Często zabrania się dzieciom pić wody po owocach nie bez pewnej słuszności, aczkolwiek dla zupełnie innych powodów. Nie może być mowy, by zimna, lecz czysta woda wraz z owocami obranymi lub obmytymi, a zatem bez jednoczesnego sprowadzenia zarazków sprowadziła dur, czerwonkę lub inną zakaźną chorobę. Zaprzeczyc jednak nie można, iż u osobników wrażliwych, owoce zwłaszcza ciężko strawne i woda mogą wywołać zaburzenia żołądkowo-kiszczowe, które stanowią czynnik usposabiający do choroby zakaźnej. Trudno wypowiedzieć się, jakiego rodzaju wpływy powodują zaburzenia żołądkowe. — W pierwszym rzędzie jednakże chodzi tu o wpływy robaczkowych jelit, co wywołuje szypkie przesuwanie się treści pokarmowej i rezultacie biegunkę. Nie będzie więc błędem, gdy postaramy się unikać podawania wody, czy innych zimnych napojów, natychmiast po owocach, a uchronimy w ten sposób dziecko przed chorobą. Niema natomiast zupełnie powodu zakazywania dzicku picia wody w czasie upalnych dni. Zakaz taki może być słuszny tylko jeśli idzie o wodę bardzo zimną. Można natomiast bezpiecznie pić wodę ciepłą pokojową lub orzeźwi jąć lemonjadę w takiej ilości, by ugasiła męczące pragnienie dziecka.

— **Zgodnie z uchwałą Rady Ministrów** wszystkie urzędy państwowe wypłacać będą niższym funkcjonariuszom specjalne wynagrodzenia za służbę w niedzielę i święta. Służba ta musi jednak wynosić najmniej 8 godzin tj. czas przepisany w dniu powszednim.

— **Pod uwagę...** Coraz częściej spotykamy na ulicach dzieci w okularach. Przykrym jest już w tak wczesnym wieku.

W sprawie tej podajemy następujące, bardzo trafne uwagi:

Uroczystość poświęcenia sztandaru Kółka Rolniczego w Zieleniu

Przyjazd gości. — Wymarsz do kościoła. — W kościele: poświęcenie sztandaru i uroczyste uieszpory. — W ogrodzie: Wbijanie gwoździ powitanie delegatów i gości — zabawa.

Zieleń, dnia 15. VII. 28 r.

W dniu dzisiejszym obchodziło tutejsze Kółko Rolnicze wspaniałą uroczystość, a mianowicie poświęcenie sztandaru.

Zbiórka delegatów i gości.

Około godz. piątej po południu odbyła się zbiórka delegatów oraz gości w lokalu p. Sroki. Przybyli delegaci z bratnich kółek jak: z Wąbrzeźna, Lipnicy, Wielkich Radowisk, Król, Nowejwsi. Przybyli również strażacy z Pływaczewa, którzy wzbudzi ogólny podziw swoją dziarską postawą.

W kościele.

Wymarsz do kościoła nastąpił po przybyciu oczekiwanych gości oraz delegatów, podczas którego z towarzyszeniem orkiestry śpiewano „Kto się w opiekę“.

Po przybyciu do kościoła, ks. proboszcz Różycki ze stopni ołtarza przemówił do braci rolników, witając ich słowami „Szczęść Boże Rolnictwu“. Mówca zaznaczył o doniosłości rolnictwa dla kraju i o stosunku rolników do religii. Po przemówieniu ks. proboszcz poświęcił sztandar. Chrzestnymi sztandaru są: p. Krużyński z Pływaczewa i p. Klimkowska z Pływaczewa — państwo Janakowscy z Zielenia — p. Minetti z Pływaczewa z panią Górską z Zielenia — p. Tylloch z Dylewa z panią Wilamowską z Małych Radowisk; p. W. Łęgowski z Zielenia z panią Bogalecką z Zielenia. Podczas ceremonii poświęcenia, orkiestra symfoniczna 63 p. p. z Torunia wykonała odpowiednie utwory religijne.

Po poświęceniu odbyły się nieszpory. Na zakończenie uroczystości w kościele odśpiewano zwrotkę „Boże coś Polskę“.

Z kościoła również ruszono w pochodzie śpiewając „Kto się w opiekę“.

W ogrodzie: składanie gwoździ i przemówienia.

W ogrodzie na specjalnie zbudowanej trybunie zasiadli chrzestni sztandaru; nastąpiło składanie gwoździ oraz życzeń. W imieniu rodziców chrzestnych przemówił p. Tylloch, oraz złożył gwoździ. Nastąpiło składanie gwoździ; składali że reprezentanci Kółek Rolniczych i to: z Wąbrzeźna, Król, Nowejwsi, Lipnicy, Wielkich Radowisk, Ryńska, Ochotniczej Straży Pożarnej z Pływaczewa, oraz od osób prywatnych, jak ks. proboszcza Różyckiego z Zielenia, p. Kołeckiego z Wąbrzeźna i t.d. Zauważyliśmy również gwoździ od redakcji „Głosu Wąbrzeskiego“. Gwoździ złożono pokaźną ilość, bo dziewiętnaście.

Przemówienia.

Jako pierwszy przemówił prezes Kółka Rolniczego, pan Wilamowski, który w swem prze-

mówieniu powitał gości, delegatów oraz księży: ks. prob. Różyckiego z Zielenia, ks. prob. Wilamowskiego z Detroit, (Ameryka) ks. Kapelana Cederowicza oraz ks. Manikowskiego z Grudziądza. Równocześnie mówca podziękował chrzestnym sztandaru oraz wszystkim ofiarodawcom za gwoździe. Na końcu swego przemówienia p. Wilamowski wznosił okrzyk na cześć Najjaśniejszej Rzeczypospolitej Polskiej. Drugim z rzędu, który przemówił był p. Tylloch z Dylewa, witając braci od „sochy“. Pan Tylloch wymienił w swem przemówieniu organizatora Kółka Rolniczego w Zieleniu p. Wacława Łęgowskiego, oraz niestrudzonego prezesa p. Wilamowskiego, którym zawdzięcza Kółko Rolnicze swój obecny stan. Okrzykiem na cześć prezesa p. Wilamowskiego oraz na cześć Kółka, zakończył p. Tylloch swą przemowę.

W imieniu Pomorskiego Towarzystwa Rolniczego przemawiał p. Szalach z Torunia. Dalej przemawiał pan St. Klimek w imieniu Ochotniczej Straży Pożarnej z Pływaczewa. Przemówienie p. Klimka było bardzo piękne; mówca wskazał dążność rolników i dążność straży pożarnej, która walczy z rozszalałym żywiołem bezinteresownie dla wszystkich stanów, w myśl hasła „Jeden dla wszystkich, wszyscy dla jednego“. Mówcę obdarzono hucznie oklaskami.

Nadeszły również gratulacje od ks. Łowickiego z Niedźwiedzia — pani Iwanowskiej z Piątkowa, Zarządu Młodzieży Katolickiej z Wąbrzeźna i Pomorskiej Izby Rolniczej z Torunia.

Zabawa.

W ogrodzie bawiono się nadzwyczaj harmonijnie. Nie zapomniano również o urozmaiceniach. Największe powodzenia miała loteria fantowa; wygrywano kury, króliki, gołębie był również do wygrania żywy lis i baran,

Wieczorem na sali p. Sroki odbyła się zabawa taneczna do świtu.

Kółko Rolnicze w Zieleniu założone zostało 1926 roku. Obecny stan Kółka zawdzięcza się panu prezesowi Wilamowskiemu i p. W. Łęgowskiemu, panu J. Borowskiemu, p. St. Klimkowi, którzy pracują z całym poświęceniem się siebie, dla Kółka Rolniczego, spełniając w ten sposób święty obowiązek względem Boga i Ojczyzny.

Kółko Rolnicze w Zieleniu, niech się jak najlepiej rozwija — niech Ono w owocnej pracy dla dobra rolnictwa, społeczeństwa i państwa nigdy nie ustanie.

Najazd wrogów kościoła na Pomorzu

O twardy mur przywiązania społeczeństwa pomorskiego do wiary św. muszą się rozbić wrogów zakusy.

Wąbrzeźno, dnia 18. VII.

Pomorze dotychczas chlubiło się tem, że było twierdzą naszej wiary św. Zadne hasła wywrotowe nie zdołały osłabić przywiązania do wiary świętej przekazanej nam w tradycji od tyłu pokoleń.

Wrogowie kościoła, poczyniwszy znaczne postępy w innych dzielnicach kraju, usiłują przedostać się do nas na Pomorze i tu siać ziarna swej wywrotowej nauki. Jednym z takich ugrupowań zarazoonych trądem nienawiści do wszystkiego, co katolickie, jedną z takich partij, która chce zaprowadzić w Polsce przewrót na wzór bolszewicki, jest Wyzwolenie. — Ta partja liczy się z socjalistami, komunistami i jest ich bliskim sprzymierzeńcem, gdy chodzi o walkę z religią i polskością. Pamiętajmy, że „Wyzwolenie“ nie tak dawno, bo zaledwie kilka tygodni głośniało w Sejmie i domagało się wyrzucenia nauczania religii w szkołach. — To co stanowi najwyższe dobro narodu, skarb nieoceniony, wrogowie chcą narodowi odebrać. Nawet zaborca, o ile się poważał godzić w nasze świętości zawsze się spotykał z mocną postawą całego społeczeństwa. Mamyż dzisiaj pozwolić na to, ażeby to, czego zaborca nie dokonał, dokonali ludzie przewrotni, pozostający na żołdzie wrogów kościoła? Przenigdy!

W pogodne dni widzimy panie, które swe małeństwa wywożą w wózkach na ulicę. Rzecz niezmiernie godna pochwały. Niema dla dziecka lepszej i zbawniejszej ambrozji, jak słońce i świeże powietrze.

Ale popełniają przy tem nasze panie błąd nie do wybaczenia błąd okrutny i barbarzyński. Twaryczkę dziecka wystawiają wprost na pro-

mię słońca. Robią to przeważnie w tym celu, aby dziecku cerę opalić i nadać mu tem samym zdrowy wygląd.

Zapominają te matki, że przecież równocześnie oczy dziecka wystawione są na rażące promienie słońca, grozi im w przyszłości jeśli nie ślepotą, to co najmniej ciężką chorobą oczu.

Naszem hasłem wiara święta i przy jej sztandarze ostoimy się wbrew zakusom wywrotowców.

Wielka katastrofa samochodowa pod Wąbrzeźnem.

Samochód roztrzaskany — Jedna osoba zabita — Co było przyczyną wypadku? Kierowca, który kierował samochodem nie posiadał prawa jazdy

Dziś około godziny szóstej rano zelektryzowane zostało miasto naszą wiadomością o niebezpiecznym samochodowym, które wydarzyło się opodal Wąbrzeźna 3 klm od plebani, na szosie prowadzącej do Grudziądza:

Samochód firmy „Dom Eksportowy” E. Goetz, jadący z Gdańska, prowadzony przez Juliusza Müllera, uderzył w drzewo z taką siłą, że podwozie samochodu zostało niemal całe roztrzaskane. Oś samochodu pękła, drzwi i szyby siłą zderzenia wyleciały, koła przednie zostały zupełnie pogięte. Jadący szofer tego samochodu p. Brunon Bartel, lat 23 został ciężko ranny.

Przyczyną wypadku było to, że kierowca samochodu, wskutek przemęczenia usnął, a samochód pędził samowolnie po szosie. W pewnej chwili samochód runął z całą siłą na drze-

wo. Na szosie leżą odłamki szkła, oraz na samochodzie przy drzwiach widać krew. Sprawca katastrofy twierdzi, że jeszcze po zderzeniu spał dopiero obudził go jakaś kobieta. (!) Zaznaczyć wypada, że kierujący nie posiadał prawa jazdy samochodem, więc nie był szoferem!!! Dziwić się należy, że ludzie nie umiejący prowadzić samochodu, jeżdżą tak długo, aż stanie się jakiś wypadek. Tedy dopiero płacz i narzekanie.

Sprawca dzisiejszej katastrofy był tak zrozpaczony i twierdzi, że odbierze sobie życie. Ofiarę katastrofy p. Brunona Bartla odwieziono autobusem w stanie bardzo ciężkim do szpitala, gdzie zmarł dziś o godzinie 10.30 nie odzyskawszy przytomności.

Fotografię z wypadku samochodowego oglądać można w oknie administracji naszego pisma.

A zdarza się i tak, że promienie słoneczne powodują — u dziecka porażenie mózgu. Kończy się to śmiercią małego, albo idiotyzmem na całe życie.

Nie należy zatem nigdy dziecko w wózku trzymać tak, aby zmuszone było patrzeć wprost w słońce.

Przechodnie, którzy widzą to okrucieństwo, niech zwracają na nie uwagę matek i piastunek.

— **Prezstoga.** Zdarzają się teraz częste burze i uderzenia piorunów. Bywa, że uderzają i w ludzi. W takich wypadkach nie podejmować ich, ale nie ruszając przysypać z ziemią czy piaskiem. Skutek takiego ratunku jest pewny. Ciężko porażeni, ratowani w ten sposób, przyjdą 2—3 dniach zupełnie do zdrowia.

— **Wielka Uroczystość Bractwa Strzeleckiego z okazji pobudowania strzelnicy.** W dniu 22 bm. wąbrzeskie Bractwo Strzeleckie święci wielki dzień, a mianowicie poświęcenie własnej siedziby z okazji tej odbędzie się na nowej strzelnicy urządzonej nowoczesnie według najnowszych technicznych wymagań zawody strzeleckie o różnej wysokości nagrody, których Bractwo nie poskąpiło różne organizacje, osoby prywatne, a szczególnie komuny.

I tak wśród licznych nagród znajdują się trzy pierwsze nagrody w postaci złotego zegarka wartości 550 zł, następnie sztuciec na 12 osób w wartości 480 zł, zegar stojący wartości 600 zł, oraz wiele innych cennych nagród. Nagrody są wystawione w oknie wystawowym p. Chwałkowskiego prezesa Bractwa. Spodziewać się należy iż każdy brat strzelec celem zadokumentowania wspólnego braterstwa organizacyjnego przybędzie w gościnę do naszego grodu na uroczystości, które trwać będą od 22 — 24 lipca rb.

Bractwo strzeleckie starać się będzie jak najserdeczniej i jak najgościnnie wszystkich przyjąć. Specjalna Komisja urzędować będzie na dworcu.

Z NASZEJ DZIELNICY

— **Ryńsk.** (Przechwycenie złodziei). Posterunek Policji Państwowej przychwycił szajkę złodziei, którzy grasowali 1927 r. i w ostatnim czasie w powiecie naszym na jarmarkach.

Przy rewizji domowej znaleziono u złodziei dwie kurtki kożuchowe (biała wełna podszyte) dwie pary trzewików męskich roboczych (złoty), 1 parę sandałów dziecięcych, 1 kapeluszek koloru karwowego i wiele innych rzeczy.

Godz. 19: Zakończenie strzelania i proklamacja króla oraz rycerzy.

Godz. 22: Raut w salach brata Kaczyńskiego.

Wtorek, dnia 22 lipca br.

Godz. 9: Dalsze strzelanie.

Godz. 12—13: Przerwa obiadowa.

Godz. 18: Zakończenie strzelania i rozdanie nagród, oraz udekorowanie najlepszego strzelca z całego strzelania.

PRZEGLĄD WYDAWNICZY

Wyszedł z druku bogato ilustrowany świeży Nr. „Promienia”. — Pomiędzy innymi zawiera ciekawy artykuł o przybyłej do Polski wycieczki amerykańskiej — w języku polskim i angielskim. — Specjalnej uwadze polecamy. O Słowianach pod Berlinem, dalszy ciąg ciekawej powieści Tadeusza Ordona Listy z Ameryki, O podróży po kraju, Nieco o Kinie, Sen — Mara, Z dnia na dzień i. t. d. Na żądanie wysyła się numery okazowe po nadesłaniu adresu do Administracji „Promienia” Poznań Fr. Ratajczaka 16.

W dn. 25 czerwca rb wyszedł z pod prasy numer okazowy nowego pisma literacko krytycznego pt. „Życie Literackie”. Numer oprócz działu twórczego, zawiera szereg artykułów krytycznych ze wszystkich dziedzin sztuki: literatury, teatru plastyki, radja, kina itd. Artystyczna szata zewnętrzna i niska cena (50 gr) zaleca go i uprzyjemnia szerokim kołom inteligencji.

Ruch Towarzystw

— **Wąbrzeźno,** dnia 15, 7, 28 Zebranie Towarzystwa Bartniczego na Wąbrzeźno i okolicę odbędzie się w niedzielę, dnia 22. 7. 28 w pasie p. Leji Jarantowice o godz. 3-iej po południu na które W. P. jaknajprzejmiej zaprasza. Zarząd

— **Wąbrzeźno.** Bacność Bractwo Strzeleckie Strzeanie ćwiczebne rozpoczyna się w czwartek 19 bm. po południu. Przybycie wszystkich Braci obowiązkowe. Zarząd

— **Wąbrzeźno.** Apel wszystkich Braci Bractwa Strzeleckiego. W sobotę 21 bm. w ogrodzie Strzelnicy odbędzie się apel wszystkich Braci Strzelców z fuzjami Kto się nie stawi do apelu bez uniewinnienia traci prawo do godności króla kurkowego oraz do nagród. Wobec tego, prosimy wszystkich Braci o punktualne przybycie. Zarząd

— **Wąbrzeźno.** Zebranie Tow. Rzemieślników Samodzielnych odbędzie się w niedzielę d. 22 b. m. o godz. 2 popł. w lokalu p. Klimka na które serdecznie zaprasza. Zarząd

— **Wąbrzeźno.** Bacność! Stowarzyszenie Kat. Młodzieży Żeńskiej w Wąbrzeźnie. W piątek dnia 20 bm. odbędzie się zebranie plenarne o godz. 8 mej wiecz. w wikarjówce. Przybycie wszystkich druchen jest konieczne. Zarząd

Notowania giełdy płodów roln. w Poznaniu

Notowania oficjalne z dnia 16. 7. 1928.

100 kg. w ładunkach wagonowych parytet Pozna	
Zyto	40,50—42,=
Pszonica	50,00—52,00
Jęczmień brow.	00,00—00,00
Jęczmień zw.	—
Mąka żytnia 70% z work. stan.	00,——61,—
Mąka żytnia 65% z work. stan.	00,——63,—
Mąka pszeniana 65% z work.	70,——74,—
Owies.	42,75—44,75
Otręby żytnie	34,00—33,70
Otręby pszenne	28,00—27,00
Rzepak	00,——00,—
Groch polny	—

Drukiem i nakładem „Głosu Wąbrzeskiego” (B. Szczuka Wąbrzeźno. Redaktor odpowiedzialny Bolesław Szczuka Wąbrzeźno, Za dział ogłoszeń redakcja nie odpowiada

Właściciele tych rzeczy mogą się zgłosić po odbiór do Post. Policji Państwowej w Ryńsku.

— **Łądy.** (Pożar). Rolnikowi Władawskiemu spalił się dom mieszkalny. Powodem pożaru było prawdopodobnie wadliwa budowa komina.

— **Pelplin.** (Rekolekcje dla nauczycieli diecezji chełmińskiej). Powołując się na orędzie J. Eks. Najprzewielebniejszego ks. Biskupa Ordynariusza zaprasza Zarząd Tow. św. Józefa na diecezję chełmińską pp. koleżanki i kolegów na rekolekcje, które odbędą się w czasie od 6 do 10 sierpnia br. w seminarjum duchownym w Pelplinie. Zgłoszenie przyjmuje p. rektor Makowski, Pelplin. Zabrać należy d-rę lub powleczenie, przescieradło i ręcznik. Wszelkich informacyj w dzień rozpoczęcia rekolekcyj udziela w seminarjum duchownym sekretarz towarzystwa. Zarząd Tow. św. Józefa.

Program uroczystości poświęcenia strzelnicy Bractwa Strzeleckiego w Wąbrzeźnie.

W sobotę, dnia 21 bm. wieczorem i w niedzielę dn. 22 bm. rano: przyjmowanie gości na dworcu a na życzenie rozdanie kwater.

Niedziela dnia 22 lipca br.

- Godz. 8¹⁵ przed poł.: Zbiórka wszystkich braci w mleczarni p. Twardowskiego.
- Godz. 8⁴⁵ przed poł.: Wymarsz po sztandar do ratusza, następnie po króla i rycerzy oraz zamiejscowych gości do Hotelu „Dwór Wąbrzeski”, poczem do kościoła na uroczyste nabożeństwo.
- Godz. 11³⁰ przed poł.: Pochód przez miasto i defilada przed władzami na Rynku.
- Godz. 12³⁰ wspólny obiad.
- Godz. 13³⁰ wymarsz do nowowbudowanej Strzelnicy i uroczyste poświęcenie takowej.
- Godz. 14⁰⁰ Rozpoczęcie strzelania. W ogrodzie koncert kapeli wojsk. 8 p. art.

Poniedziałek, dnia 23 lipca br.

- Godz. 6 rano: Pobudka.
- Godz. 9: Rozpoczęcie strzelania do wszystkich tarcz.
- Godz. 11: Strzelanie do tarczy Królewskiej o godność króla i rycerzy (tylko dla członków miejscowych).
- Godz. 13 Przerwa obiadowa.
- Godz. 14: Dalsze strzelania do wszystkich tarcz.

Kino - Teatr

W czwartek dnia 19 bm. o g. 8,30

Szansonistki

Film z życia zakulisowego podkaszanej muzy w 10 aktach

- o cudownej treści
- o czarujących kobietach
- o najczystszej miłości
- o najbrutal. intrygach
- o salonach tonąc. w blaskach
- o naskrajniejszej nędzy. —

W ROLI GŁÓWNEJ:
Uroczą, figlarną, kuszącą, namiętną,
kochliwą i rozcharlestowaną

ANNI ONDRA!

W czasie wakacyj sądowych tj. od 15 lipca do 15 września 1928 r.

jest kancelaria otwarta przed południem od 8 — 1 popołudniu od 4 — 6

W środy i soboty popoł. zamknięta

ST. PISZCZ

zastępca procesowy przy Sądzie Powiatowym w Wąbrzeźnie

ul. Wolności nr. 55   Telefon 74.

Siła biurowa żeńska

na czas przejściowy potrzebna natychm.

Elektrownia Miejska

Mam do oddania kilka **dobrych aparatów radiowych**

3 i 4 lampowych

☛ Kupno okolicznościowe ☛

po cenach znacznie niższych

R. WOJTECKI :: WĄBRZEŹNO

Rynek 8.

Rynek 8.

Młocarkę (cepówkę)

sprzedam tanio lub zamienię na większą

Błaszkiwicz

Wieldzadz

poczta Król. Nowawies

Z GUBIONO

srebrny męski zegarek

Za wynagrodz. proszę oddać w APTECE

Pszczoły w kanicach

sprzeda

No ryskiewicz
nauczyciel, Wałycz

Dwóch

uczni

z dobrej rodziny, z lepszym wykształceniem poszukuje zaraz

W. Markusiewski
Skład kolonialny

Dnia 10 bm. przybłąkała się na maj. Gdziki

pow. Wąbrzeźno p. Antoniego Rudnickiego

gniada klacz

około 10 lat. Prawowity właściciel niechaj się zgłosi do Wójtostwa obw. Kr. Nowawies w Mgowie